

Tabell F-k

Kriteriedata for kommunane 2025

Tabell F-k viser kriteriedata som ligg til grunn for berekninga av indeksverdiane i tabell E-k.

Kolonne 1 – Innbyggjartal per 1. januar 2024

Statistikk frå Statistisk sentralbyrå (SSB), utarbeidd for Kommunal- og distriktsdepartementet.

Kolonne 2 – Innbyggjartal per 1. juli 2024

Statistikk frå SSB, utarbeidd for Kommunal- og distriktsdepartementet.

Kolonne 3 – 12 – Innbyggjartal fordelt på aldersgrupper per 1. juli 2024

Statistikk frå SSB, utarbeidd for Kommunal- og distriktsdepartementet.

Kolonne 13 – Basiskriterium

Kommunane blir kompensert for smådriftsulemper knytt til kommunestørrelse gjennom basiskriteriet. Alle kommunar har verdien 1 på kriteriet.

Kolonne 14 – Reiseavstand innan sone (snitt 2022–2024)

I utrekninga av soneindeksen blir det nytta eit gjennomsnitt for dei siste tre åra av kriteriet reiseavstand innan sone. For berekninga av rammetilskotet for 2025 blir gjennomsnittet for åra 2022, 2023 og 2024 nytta. Sjå Grønt hefte 2023 og Grønt hefte 2024 for tal på reiseavstand innan sone per 1.1.2022 og 1.1.2023.

Kolonne 15 – Reiseavstand innan sone (per 1. januar 2024)

Reiseavstand innan sone (i km) per 1. januar 2024. Reiseavstand blir berekna for alle innbyggjarane i sona til sonesenteret, summert for alle innbyggjarane i sona. Ei sone er eit geografisk samanhengande område som er sett saman av grunnkretsar. Sjå St.prp. nr. 62 (1999–2000) *Om kommuneøkonomien 2001 mv.* for nærare omtale av kriteriet. Statistikk frå SSB, utarbeidd for Kommunal- og distriktsdepartementet.

Kolonne 16 – Reiseavstand til næraste nabokrets (snitt 2022–2024)

I utrekninga av naboindeksen blir det nytta eit gjennomsnitt for dei siste tre åra av kriteriet reiseavstand til næraste nabokrets. For berekninga av rammetilskotet for 2025 blir gjennomsnittet for åra 2022, 2023 og 2024 nytta. Sjå Grønt hefte 2023 og Grønt hefte 2024 for tal på reiseavstand til næraste nabokrets per 1.1.2022 og 1.1.2023.

Kolonne 17 – Reiseavstand til næraste nabokrets (per 1. januar 2024)

Reiseavstand til nabokrets (i km) per 1. januar 2024. Avstanden er berekna for innbyggjarane i grunnkretsen, frå senter i eigen grunnkrets til senter i næraste nabogrunnkrets innanfor same sone, summert for alle innbyggjarane i kommunen. Sjå St.prp. nr. 62 (1999–2000) *Om kommuneøkonomien 2001 mv.* for nærare omtale av kriteriet. Statistikk frå SSB, utarbeidd for Kommunal- og distriktsdepartementet.

Kolonne 18 – Innvandrere 6–15 år, utanom Skandinavia

Innvandrere 6–15 år frå land utanom Skandinavia per 1. januar 2024. Innvandrere er personar som er fødde i utlandet av to utanlandsfødde foreldre, og som på eit tidspunkt har innvandra til Noreg. Statistikk frå SSB.

Kolonne 19 – Sysselsette 25–54 år med avtalt stillingsprosent 100 pst. eller meir Sysselsette 25–54 år med avtalt stillingsprosent 100 pst. eller meir per 4. kvartal 2023. Statistikk frå SSB.

Kolonne 20 – Personar med utviklingshemming 16 år og eldre

Personar med utviklingshemming 16 år og eldre per 1. januar 2024. Kolonnen omfattar innbyggjarar i alderen 16 år eller eldre med utviklingshemming som per 1.1.2024 har vedtak om tenester etter helse- og omsorgstenesteloven § 3-2 første ledd nr. 6, under dette, § 3-6 og § 3-8 (sjå rundskriv IS-3/2023 frå Helsedirektoratet for nærare omtale).

Tala er rapporterte inn frå kommunane til Helsedirektoratet og inkluderer ikkje personar med utviklingshemming som bur i vertskommuneinstitusjonar. I tråd med praksisen til Helsedirektoratet blir ikkje verdiar under 6 publiserte.

Kolonne 21 – Alders- og kjønnsstandardisert dødelegheit

Alders- og kjønnsstandardisert dødelegheit er berekna tal på døde i den einskilde kommune i eit år, viss dødelegheitsmønsteret i kommunen var som i perioden 2019–2023 og alders- og kjønnsstrukturen var som i ei standardbefolkning. Frå og med 2018 er standardbefolkninga lik befolkninga i Noreg på landsbasis per 1. januar 2016.

Statistikk frå SSB, utarbeidd for Kommunal- og distriktsdepartementet.

Kolonne 22 – Aleinebuande 67 år og over

Aleinebuande 67 år og eldre per 1. januar 2023. Statistikk frå SSB.

Kolonne 23 – Personar med låg inntekt

Personar med låg inntekt per 1.1. 2022. Statistikk frå SSB, utarbeidd for Kommunal- og distriktsdepartementet. Kriteriet inngår òg i opphopingsindeksen, som er sett saman av kriteria arbeidsledige og personar med låg inntekt.

For å berekne talet på personar med låg inntekt i kvar kommune, tek ein utgangspunkt i hushaldsstatistikk for inntekt etter skatt eksklusive sosialhjelp. Det er nytta regionspesifikke låginntektsgrenser for å ta omsyn til at bustadprisane og dei økonomiske kostnadene ved å ta del i samfunnslivet er avhengig av bustad. Personar med låg inntekt er definerte som personar med inntekt som er lågare enn halvparten av medianinntekta i dei ulike regionane. Studentar og personar med høg formue er haldne utanom. Kriteriet er nærare omtalt i rapporten *Langørgen, A., T.A. Galloway, M. Mogstad og R. Aaberge (2005): Sammenlikning av simultane og partielle analyser av kommunenes økonomiske atferd, Rapporter 2005/25, Statistisk sentralbyrå.*

Kolonne 24 – Personar med låg utdanning

Personar over 16 år med låg (utdanning på grunnskolenivå) eller inga fullført utdanning per 1.1. 2024, eller som det manglar opplysningar om utdanningsnivå for. Statistikk frå SSB, utarbeidd for Kommunal- og distriktsdepartementet.

Kolonne 25 – Uførepensjonistar 18–49 år

Talet på uførepensjonistar 18–49 år i kommunen per desember 2023. Tal frå SSB. I tråd med praksisen til SSB blir ikkje verdiar under 4 publiserte. I berekninga av rammetilskotet blir verdien 2 lagt til grunn i slike tilfelle.

Kolonne 26 – Aleinebuande 30–66 år

Aleinebuande 30–66 år i einfamiliehushald, per 1.1.2023. Statistikk frå SSB.

Kolonne 27 – Flyktingar

Personar med flyktingbakgrunn per 1. januar 2024 som har budd i Noreg i 6–30 år. Omgrepet «Person med flyktingbakgrunn» blir her nytta om personar som har kome til Noreg av fluktgrunnar og omfattar òg familie innvandra til desse. Personar som opphavelig kom som følge av andre grunnar, men som seinare har fått ei flyktingtillating er òg talde med. Med «fluktgrunnar» meiner ein at vedkommande har fått vern i Noreg, utan omsyn til om personen har fått flyktingstatus etter Genèvekonvensjonen.

Barn som personar med flyktingbakgrunn har fått etter at dei kom til Noreg er ikkje rekna med. Statistikk frå SSB. I tråd med praksisen til SSB blir ikkje verdiane 1 og 2 publiserte. I berekninga av rammetilskotet blir verdien 1,5 lagt til grunn i slike tilfelle.

Kolonne 28 – Pasientar med diagnose innan rus og psykisk helse

Pasientar med diagnose innan rus og psykisk helse per 1. januar 2023. Alle pasientar som er registrert minst ein gong med ein kode for hovud- eller tilleggstilstand som begynner på F i kodeverket. Statistikk frå Norsk pasientregister. Basert på data innrapportert frå somatiske sjukehus, psykisk helsevern for vaksne, psykisk helsevern for barn og unge, tverrfagleg spesialisert rusbehandling og avtalespesialistar.

Kolonne 29 – Arbeidsledige 16–59 år

Arbeidsledige 16–59 år. Som grunnlag for kriteriet blir det nytta eit gjennomsnitt for registrerte arbeidsledige under 60 år i 2023. Statistikk frå SSB. I tråd med praksisen til SSB blir ikkje verdiar under 3 publiserte. I berekninga av rammetilskotet blir verdien 1,5 lagt til grunn i slike tilfelle.

Kolonne 30 – Opphopingsindeks

Opphopingsindeksen er sett saman av kriteria arbeidsledige (kol.29), personar med låg inntekt (kol. 23) og innbyggjartal per 1. januar 2024 (kol.1). Opphopingsindeksen blir berekna på følgjande måte for kvar kommune:

Tal på arbeidsledige * tal på pers. med låg inntekt

Tal på innbyggjarar 1. januar

Tala er frå SSB.

Kolonne 31 – Elevar i statlege og private skular, grunnskule

Elevar i statlege og private grunnskular, vanleg undervisning, per 1. oktober 2023. Statistikk frå Kunnskapsdepartementet/Utdanningsdirektoratet.

Kolonne 32 – Elevar med opphald, grunnskule

Elevar ved statlege spesialskular og private skular for funksjonshemma som er innlosjerte på skulen per 1. oktober 2023. Statistikk frå Kunnskapsdepartementet/Utdanningsdirektoratet.

Kolonne 33 – Elevar ved spesialskular, grunnskule

Elevar ved statlege spesialskular og private skular for funksjonshemma per 1. oktober 2023. Statistikk frå Kunnskapsdepartementet/Utdanningsdirektoratet.

Kolonne 34–36 – Landbrukskriteriet

Landbrukskriteriet består av tre delkriterium: Talet på jordbruksbedrifter (kol. 34) med 79,5 prosent vekt, talet på landbrukseigedomar (kol. 35) med 14,6 prosent vekt og det totale arealet i kommunen (kol. 36) med 5,9 prosent vekt. Desse tre kriteria er viste som tre kolonnar i tabell F.

I tabell E er desse tre kriteria vekta saman til eitt landbrukskriterium. Landbrukskriteriet blir berekna på følgjande måte for kvar kommune:

$$\frac{\text{Tal på jordbr.bedr. i kom. X} * 0,7947}{\text{Tal på jordbr.bedr. i landet}} + \frac{\text{Tal på landbr.eiged. i kom. X} * 0,1464}{\text{Tal på landbr.eiged. i landet}} + \frac{\text{Areal i kom. X} * 0,0589}{\text{Areal i landet}}$$

- Kol. 34: Talet på jordbruksbedrifter i 2023 omfattar søkjarar av produksjonstilskot i jordbruket per 1.10.2023 og med tillegg for einingar som ikkje søker tilskot. Statistikk frå SSB.
- Kol. 35: Talet på landbrukseigedomar i 2023 er landbrukseigedomar i Landbruksregisteret per desember 2023. Omfattar alle landbrukseigedomar med minst 5 dekar jordbruksareal og/eller minst 25 dekar produktivt skogareal. Statistikk frå SSB.
- Kol. 36: Det totale arealet i kommunane omfattar landareal og ferskvatn, målt i km². Tal per 1.1.2024. Kjelde: Digitalt kartverk for Norge/Statens kartverk.

Kolonne 37 – Skatt i prosent av landsgjennomsnittet i 2023

Inntekter frå skatt på inntekt og formue i prosent av landsgjennomsnittet, målt per innbyggjar, i 2023.